Február

Böjtelő hava

(Forrás: https://viraggalegymosolyert.hu/hovirag/)

Káldi János: Hóvirág

Itt-ott látsz még hóruhát,
S már nyílik a hóvirág.

Csoda-fehér, egyszerű,
Szárra nőtt kis csengettyű.

Szinte már a hó alól,
Szüntelen a szava szól.

Mit csilingel? Mit csörög?
Búcsúzót a tél fölött.

Februári jeles napok, ünnepek

(Forrás: http://www.zoobudapest.com/ezt-latnod-kell/hirek/idojos-medvek)

FEBRUÁR 2. IDŐJÓS MEDVÉK

Hagyományosan a népi időjóslás jeles napjainak sorába tartozott február második, a néphit szerint ekkor jön elő a medve a barlangjából, és a kint tapasztalt időjárás alapján dönt, hogy visszatérjen-e téli pihenőhelyére. Ha szép, napsütéses idő fogadja, vagyis meglátja az árnyékát, a hagyomány szerint „megijed" tőle, és visszamegy a barlangjába, mivel az aznapi napos idő azt jelenti, hogy nemsokára hidegebbre fordul az időjárás, és a tél még sokáig fog tartani. Ha viszont borult idővel szembesül február 2-án, vagyis nem láthatja meg az árnyékát, akkor már kint marad, mert az időjárás hamarosan kellemesebbé válik, és a telet nemsokára tavaszias idő váltja fel.

http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/muveszettortenet/neprajz-unnepek-es-nepszokasok/farsang/farsangi-nepszokasok

FARSANG

A farsang vízkereszttől, a húsvétot megelőző negyven napos nagyböjt kezdetéig, hamvazószerdáig tart. A farsang hosszú is lehet és rövid is, attól függően, hogy mikor van húsvétvasárnap. Ettől a naptól kell visszaszámítani negyven napot, s így állapítható meg a nagyböjt időszakának kezdete, hamvazószerda.

A farsang a tavaszvárás ősi örömünnepe. A nagy evésekkel, ivásokkal a természetet is hasonló bőségre kívánták késztetni.

A magyar farsangi szokások a középkorban honosodtak meg. A farsang német eredetű szó, mely magyar elnevezésként a 15. században tűnt fel.

A farsang három utolsó napjához kapcsolódott a legtöbb szokás: farsangvasárnaphoz, farsanghétfőhöz és húshagyókeddhez. A farsang utolsó napját jelölő húshagyó elnevezés a böjt, a böjti étkezés kezdetét jelenti. A farsang jellegzetes étele a fánk, amelynek mágikus erőt tulajdonítottak. Általában a sok étel fogyasztásától a következő év bőségét remélték.

(Forrás: http://www.utisugo.hu/farsang/farsangi-hagyomanyok-nepszokasok-94030.html)

Busójárás Mohácson

Hazánkban az egyik legjellegzetesebb, évszázados hagyományokat őrző farsangi mulatság a mohácsi busójárás, amely a világörökség része lett. Időpontja keresztény egyházi időponthoz kötődik, és minden évben a böjti időszak kezdete (húshagyókedd) előtt hat nappal veszi kezdetét, amely nap így mindig csütörtökre esik.

(Forrás: http://sulihalo.hu/ajanlo/aktualis/494-valentin-nap-valentinnap-balintnap-balint-nap)

FEBRUÁR 14. BÁLINT/ VALENTIN NAP

Bálint, avagy Valentin napja, a szerelmesek ünnepe, amikor az emberek világszerte levelezőlapokkal, virágokkal, édességgel és apró ajándékokkal lepik meg kedvesüket, szeretteiket.

Szent Valentin (Szent Bálint) ünnepe 496-tól szerepel a naptárban, de mai formája csak a közelmúltban honosodott meg Magyarországon.

A Bálint-nap eredetét legendák övezik, az ünnepet formálta a pogány természetkultusz, a római életszeretet, a népszokás és a keresztény hagyomány. A korai társadalmakban a termékenység ünnepe szorosan kötődött a természeti jelenségekhez. Február közepe a madarak párosodási időszakának kezdete a mérsékelt égövön, ezért alakulhatott ki a hiedelem, hogy e nap kedvez a szerelmi varázslatoknak. Az ókori Rómában február 15-én tartották a Lupercaliát, a Faunus istennek szentelt termékenységi, engesztelési és tisztulási ünnepet. Ezen az éjszakán a fiatal nők egy kerámia korsóba rakták nevüket, a férfiak húztak közülük, az így kialakult párok az ünnepség idejére, vagy egész életükre együtt maradtak.

Bálint az ókori Rómában volt pap, amikor II. Claudius császár (268-270) megtiltotta a fiatal férfiaknak a házasodást, mert úgy vélte, az egyedülállók jobb katonák. Bálint titokban továbbra is esketett, amiért kivégezték. A legelterjedtebb történet szerint Bálint a fogságában visszaadta a börtönőr vak lányának látását, majd kivégzése előtt levelet írt neki, amelyet így írt alá: "A Te Valentinod." A Bálint-napi szokások valószínűleg inkább a pogány Lupercalia "kereszténysítésének" tekinthetők; Bálintot 489-ben Gelasius pápa avatta szentté, ugyanakkor betiltotta a régi római szerelmi "lottó" szokását.

E napot Angliában 1446-tól már széles körben megülték, Valentin verseskötetek jelentek meg szerelmes szövegekkel, s a fiatalok szerelmes leveleket (valentine) küldtek egymásnak. Ezek utódai a Bálint-napi képeslapok és üdvözlőkártyák, amelyek küldése a XIX. századra bevett szokássá vált. Az érzelmek kimutatását rosszalló viktoriánus korban a szerelmesek az előre gyártott kártyákkal üzentek, miként a gyerekek is szüleiknek, a felnőttek hozzátartozóiknak, barátaiknak. Ipari méretekben először 1840-ben az amerikai Esther Holland dobott piacra képeslapot, őt nevezik "a valentine-ok anyjának".

(Forrás: http://donna.hu/cikk/Utlevel/Valentin-napi-szokasok-a-vilagban/7553)

Valentin-nap hazánkban

Bár a hivatalos szerelmesek napját csak 1990 óta tartjuk meg rendszeresen, Magyarországon már sokkal korábban jellemző volt a Bálint-napi ünneplés, igaz, inkább a vallási ünnep került előtérbe, a házasság szentségét óvó szent tisztelete. Illetve ennek a napnak a része volt egyfajta időjósló hagyomány is. Ha Bálint-napon hideg, száraz volt az idő, akkor abban az évben jó termésre lehetett számítani. De ezt a napot tartották sok költöző madarunk visszatérti dátumának és a tavasz előhírnökének is. Bálint Sándor néprajzkutató feljegyzései alapján ezen a napon a szegedi polgárok például egy csíkban felsöpörték a ház udvarát és oda magvakat szórtak, hogy odacsalogassák a madarakat és ezzel együtt a tavaszt is a házhoz. Talán erre vezethető vissza az a hiedelem is, hogy úgy tartották, a madárral álmodás egyenlő a férjhezmenetellel.

Régi magyar szerelmi praktikák erre a napra

Alma kilenc maggal

Olyan almát kell enni, amelyiknek kilenc magja van. Azt a kilenc magot bele kell tenni egy óvatlan pillanatban a kiválasztott fiú zsebébe, és akkor biztos, hogy bele fog szeretni a praktikát végző lányba.

Víz kilenc kútból

Ha valaki kilenc kútról vizet hoz és azzal a kiszemelt legényt vagy lányt megitatja, akkor az illető mindig szeretni fogja. (Ma már talán kilenc különböző csappal is működik a dolog, bár mi még nem próbáltuk. 🙂)

Macskafogó

Érdemes cicát "uszítani" a lányos házhoz érkező legényre, mert ha ott egy macska a fiú lábához dörgölődzik, akkor ő abból a házból fog nősülni.

De nem csak nálunk éltek különös szokások ezen a napon.

Anglia

Szokás volt, hogy ezen a napon a fiatalok az első velük ellentétes nemű személyt, akivel találkoztak Valentine néven szólították, megajándékozták, majd egy éven keresztül kitüntetett figyelemben részesítették.

Japán

A Valentin-napot a második világháborút követően az ott állomásozó amerikaiak és a hirtelen megjelenő nyugati szokások terjesztették el a szigetországban. Ott két hónapra tagolódik a szokás. Február 14-én a lányok és nők nemcsak a szerelmesüket ajándékozzák meg (lehetőleg) saját készítésű csokival, hanem apjukat, testvérüket, barátjukat és főnöküket is. Ezért cserébe a férfiaknak március 14-én illik az egy hónappal korábbi csokit egy fehér csokival viszonozni (innen ered a nap neve: White Day-Fehér nap).

Olaszország

A szerelmes fiatalok egy hídon vagy vízparton állva egy arra alkalmas helyre lezárnak egy lakatot, melyen a pár monogrammja, esetleg fényképe is szerepel, majd egy titkos kívánsággal együtt a vízbe dobnak egy-egy a lakathoz tartozó kulcsot.

Finnország
A szerelmesek helyett ezen a napon inkább a barátok ünnepelnek. Apró kártyával, képeslappal, kisebb ajándékkal megemlékezve a barátságról.

(Forrás:http://www.csaladinet.hu/hirek/szabadido/hirek_erdekessegek/11694/nepszokasok_hagyomanyok_megfigyelesek_-_februar_lll)

FEBRUÁR 19. ZSUZSANNA NAP

A néphit szerint, ha ekkor magasan száll a pacsirta, hamarosan megjön a jó idő, és ha reptében még énekel is, akkor már biztosra vehető, hogy itt a szép kikelet. De ha a pacsirtát alacsonyan látták repülni, azt gondolták, tovább tart még a tél.

(Forrás:http://mezoors.network.hu/blog/mezoors-klub-hirei/februar-24-jegtoro-matyas-matyas-napi-nepszokasok)

FEBRUÁR 24. MÁTYÁS NAP

A néphagyomány úgy tartja, ahol Zsuzsanna nem vitte el a fagyot, Mátyás töri meg a tél uralmát. Vagy ha jeget nem talál, akkor csinál.

A halászoknak is jeles napja, ekkor kezdenek ívni a csukák. Az ezen a napon fogott csukát a nép "Mátyás csukájá"-nak nevezi, és egész évre bő hal-fogást ígér.

Vidám téli napokat kívánunk!

(Forrás:http://www.mmmh.hu/farsangi-zsibongo/)